

Verslag vergadering raadsronde d.d. 21 april 2020

Verslag: Het Notuleercentrum

Statutenwijziging Stichting Geveke-Engeln

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Brüll
College: wethouder Janssen
Griffie: de heer Golsteijn (secretaris)
Ambtelijke
ondersteuning: de heer Bessems

Fractiewoordvoerders: Janssen (CDA), Habets (SPM), Vos (GroenLinks), Wijnands (D66), Slangen (PvdA), Van de Wouw (VVD), Schut (SP), Garnier (PVM), Geurts (PVV), Schulpen (SAB), Bronckers (50PLUS), Nuyts (LPM), Tiber (Groep Gunther)

De **voorzitter** opent de vergadering en heet allen welkom. Hij geeft een korte toelichting op de manier van vergaderen via MS Teams. Vanmiddag is de beantwoording op de vragen van GroenLinks en D66 aan de stukken toegevoegd.

Eerste termijn

SPM (Habets) is akkoord met het voorstel en heeft geen verdere vragen of toevoegingen.

GroenLinks (Vos) is blij dat de gemeente de transformatie van het Geveke-Engeln Fonds naar een Talentenfonds serieus heeft genomen. GroenLinks heeft aanvullend nog vragen gesteld waarop de antwoorden vandaag zijn ontvangen. Op drie van deze antwoorden wil de heer Vos nader ingaan. Vraag 2 heeft betrekking op het bevorderen van de deelname aan kunst en cultuur in het algemeen. Een Talentenfonds helpt het verder ontwikkelen van bestaande talenten. Het bevorderen van deelname aan kunst en cultuur in het algemeen zou er theoretisch toe kunnen leiden dat zich meer talenten gaan ontwikkelen, maar dit betekent in feite het stimuleren van cultuurparticipatie. Is dit niet te breed getrokken voor een klein fonds? Naar aanleiding van vraag 3 wordt ingeschat dat rond de leeftijd van 14 jaar doorgaans duidelijk is of iemand zijn of haar talent verder kan of wil ontwikkelen. De wethouder wordt gevraagd waarop hij deze leeftijdsgrens baseert. De heer Vos is van mening dat dit een vrij hoge leeftijd is en de meeste talenten zijn vaak al vanaf de leeftijd van 6 jaar vast te stellen. Zou de wethouder deze leeftijdsgrens willen heroverwegen? Bij vraag 4 worden vakmensen uit het culturele veld bedoeld. De vraag is gesteld omdat de bedoeling niet duidelijk is verwoord. De wethouder wordt gevraagd na te denken over aanpassing van deze passage.

D66 (Wijnands) dankt de heer Bessems voor de snelle en duidelijke beantwoording van de vragen. D66 heeft geen aanvullende vragen en stemt in met het raadsvoorstel.

PvdA (Slangen) stelt dat met de beantwoording van de vragen van GroenLinks en D66 een deel van de vragen van de PvdA ook is beantwoord. Ook zij heeft twijfels over de leeftijd van 14 jaar. Hopelijk houden alle partijen zich aan de toegezegde financiële middelen. Het raadsvoorstel is voor de PvdA rijp voor besluitvorming en mogelijk kan het over een paar weken worden afgehamerd.

VVD (Van de Wouw) noemt het raadsvoorstel ook helder. De VVD is het ermee eens om het fonds op afstand te zetten van de gemeente.

Eerder is gevraagd of het om een structurele subsidie gaat. Dit blijkt zo te zijn, maar de VVD gaat er wel van uit dat met het toekennen van deze subsidie de systematiek van het toekennen van subsidies volgens de culturele planperiode wordt gevolgd. Graag ontvangt zij hierop een toelichting van de wethouder.

In de eind vorig jaar vastgestelde Cultuurvisie is paragraaf 3.3 gewijd aan talentontwikkeling. Dient dit fonds om uitvoering aan dit beleid te geven of worden er nog andere instrumenten ingezet om talenten te ontwikkelen?

SP (Schut) is blij dat het fonds een goed "thuis" heeft gevonden onder de hoede van het Elisabeth Strouven Fonds dat ook bereid is om extra structureel geld te steken in dit project. Inhoudelijk is het goed dat de gemeente ook

een structurele subsidie verstrekt aan dit project, maar het loopt wel vooruit op de gesprekken over de bezuinigingstaakstelling en de SP gaat ervan uit dat de gemeente garant staat voor deze subsidie. De provincie schijnt een eenmalige bijdrage te doen en de vraag is waarom deze dat niet ook structureel doet. Verder vindt de SP het een prima voorstel en is hiermee akkoord.

PVM (Garnier) dankt voor het transparante document. PVM is een groot voorstander van talentontwikkeling bij de jeugd en dit mag vanaf een zo jong mogelijke leeftijd zijn. De leeftijd van 14 jaar is voor PVM ook nog een vraagteken. Er is nog een aantal aanvullende vragen met betrekking tot de concrete doelstelling van het nieuw op te richten fonds. Het is een vreemde constructie dat het Elisabeth Strouven Fonds de bijdrage terugtrekt als de gemeente niet bijdraagt. Dit getuigt niet van vertrouwen. Het zou opportuun zijn om de bijdrage te vrijwaren van aankomende bezuinigingen, zeker omdat het primair gaat om een particulier fonds dat een nieuwe stichting wordt. Betekent dit dat de gemeente Maastricht noch bestuurlijke noch financiële verantwoording draagt voor de nieuw te vormen stichting Talenten Fonds? Als dit niet wordt bedoeld, is het niet duidelijk wat wordt bedoeld op pagina 1 van het raadsvoorstel met de oorspronkelijke erfenis van het echtpaar Geveke-Engeln weer te laten renderen voor de stad. Wie heeft de bevoegdheid om over het restkapitaal van de € 75.000,00 te beslissen? Inmiddels is duidelijk dat het om een structurele bijdrage gaat. Op welke manier kan de gemeente dit verantwoorden aan verenigingen en stichtingen binnen de culturele sector die subsidie zien verdwijnen door noodgedwongen bezuinigingen?

PVV (Geurts) sluit zich aan bij de vraag van de VVD over vastgesteld beleid van de Cultuurvisie.

SAB (Schulpen) vindt het een helder raadsvoorstel waarin duidelijk wordt gemaakt waarom voor deze optie is gekozen. Het is ook belangrijk dat de geest van de erflaters in het nieuwe Talenten Fonds blijft voortleven en dat de gemeente op afstand komt. SAB heeft verder geen vragen en is akkoord met het voorstel.

50PLUS (Bronckers) is blij met de verbreding van het Talenten Fonds. Ook SAB heeft vraagtekens bij de leeftijd van 14 jaar, maar ook überhaupt bij het begrip jong. Uit de beantwoording van de vragen van GroenLinks blijkt dat met 'jong' conservatoriumstudenten worden bedoeld. Hieronder bevinden zich echter ook laatbloeiers. 50PLUS gaat ervan uit dat het Talenten Fonds niet leeftijdsgebonden is. De wethouder wordt gevraagd om zijn visie hierop te geven. Een doelstelling is het bevorderen van deelname aan kunst in het algemeen en talentontwikkeling in het bijzonder. Ook hiervoor zou moeten gelden dat alle talenten in Maastricht, ongeacht leeftijd, worden bedoeld.

In het eindrapport Talenten Fonds staat dat uitsluitend is gesproken met Zuyd Hogeschool voor de Kunsten, philharmonie zuidnederland Fonds en het Makersfonds Tilburg en niet met het Maastrichtse amateurgezelschap waar ook veel talent zit. 50PLUS hoort graag waarom dit niet is gedaan.

In het rapport staat dat het profiel van de aanvrager net zo divers dient te zijn als de stad Maastricht zelf, maar verderop staat dat de beoogde aanvrager van het Talenten Fonds een semi-professional is. Staat dit niet haaks op elkaar?

LPM (Nuyts) vindt de formulering 'deelname aan kunst en cultuur' ook vrij algemeen zonder focus op de talentontwikkeling. Er is echter uitgelegd dat dit volgens de statuten op deze manier moet worden geformuleerd. Het is goed dat vakonderwijs aanvragen beoordeelt. Talenten kunnen inderdaad op jonge leeftijd ontdekt worden, maar het is eigenlijk van belang op welk moment er geld nodig is om talent verder te ontwikkelen en daarom ook de vraag over de bepaling van de leeftijdsgrens op 14 jaar. LPM is akkoord met het goed onderbouwde voorstel.

Groep Gunther (Tiber) sluit zich ook aan bij de vraag over de leeftijdsgrens. Verder is zij benieuwd naar het voor onbepaalde tijd benoemen van de bestuurders en de commissie die hierover gaat.

CDA (Janssen) is blij met de transformatie naar een Talenten Fonds, omdat talentontwikkeling hiermee een goede positie krijgt. Het onderbrengen van het fonds bij het Elisabeth Strouven Fonds, de financiële steun en de deelname van Hogeschool Zuyd, de provincie en de gemeente is een goede zaak, omdat hiermee een structureel kapitaal ontstaat. Het CDA is tevreden over de structurele bijdrage van de gemeente van € 15.000,00 per jaar.

Wethouder Janssen gaat in op de gestelde vragen.

Het is gebruikelijk om de formulering bij de doelstelling te beschrijven als het "bevorderen van deelname aan kunst in het algemeen".

Wat betreft de leeftijdsgrens van 14 jaar is er alleen een ondergrens. Deze is arbitrair, maar zoals ook in de beantwoording staat, is dit een leeftijd die is geadviseerd door bureau Cultuurslagers en een leeftijd waarop kinderen kunnen aangeven of zij verder willen investeren in hun talent.

Als de wens is om de term vakmensen van het culturele veld te gebruiken, dan kan dit aangepast worden. Het is aan het nieuwe bestuur om hier invulling aan te geven.

PvdA (Slangen) begrijpt de uitleg van de wethouder over de leeftijdsgrens, maar aan de andere kant zullen er kinderen in de stad zijn die op jongere leeftijd iets met hun talent willen, maar hierin financieel worden belemmerd en geen aanspraak kunnen maken op een Talenten Fonds dat de stad wel heeft.

GroenLinks (Vos) heeft nog geen antwoord gekregen op de vraag waarop de leeftijd van 14 is gebaseerd. Vanuit zijn achtergrond kent hij de praktijk van jongere kinderen waarbij de behoefte bestaat om talent te stimuleren.

Wethouder Janssen stelt dat 14 jaar een leeftijd is waarop kinderen zelf kunnen aangeven of ze kunnen en willen doorgaan met het uitnutten van hun talent. De commissie die de financiële steun toekent, heeft altijd de mogelijkheid om van de leeftijd af te wijken. Als de raad de ondergrens te beperkend vindt, zal deze op verzoek worden verwijderd.

SPM (Habets) vraagt wat het afwijken van de 14 jaar inhoudt en in welk opzicht de commissie hierover kan beslissen.

Wethouder Janssen wijst erop dat de commissie bestaat uit mensen die hun sporen op het gebied van kunst hebben verdiend en zij zijn zeker in staat om te bepalen of er sprake is van uitzonderlijk talent waardoor er moet worden afgeweken van de leeftijdsgrens zonder de doelstelling van de statuten uit het oog te verliezen.

Op dit moment wordt de grote lijn bepaald en zal het bestuur hier een detailinvulling aan geven.

Het gaat om een structurele subsidie van € 15.000,00 per jaar. Dit staat los van de vierjarige subsidie en loopt niet gelijk op met de subsidieperiode van de culturele planperiode. Deze vierjarige periode wordt alleen gehanteerd bij professionele instellingen. Een van de redenen om het onder te brengen bij het Elisabeth Strouven Fonds is dat ook andere partijen bereid zullen zijn om te doneren in de vorm van schenkingen of erfenissen. Op deze manier zou de overheid meer afstand kunnen nemen en zou de bijdrage op termijn wellicht niet meer nodig hoeven zijn. Vooralsnog is de bijdrage losgekoppeld van de bezuinigingen, omdat hiertoe in het kader van het cultuurbeleid is besloten tot het stimuleren van talenten. Desnoods zal dit vanuit het werkbudget worden gefinancierd. Het doel van de erflating van het echtpaar Geveke-Engeln was het verstrekken van leningen aan studenten van het conservatorium die armlastig waren. Dit doel kan niet meer worden gerealiseerd, omdat studenten van het conservatorium er geen beroep meer op doen. Er loopt nog één lening die binnenkort afloopt en hierna ligt er nog een bedrag van ongeveer € 75.000,00 waarvoor de gemeente heeft gezocht naar een manier waarop het doel van het echtpaar zo dicht mogelijk wordt benaderd.

De provincie heeft als beleidsuitgangspunt dat niet in dergelijke fondsen wordt geïnvesteerd. Op verzoek wil de wethouder de provincie nogmaals benaderen, maar hij verwacht hier weinig resultaat van.

Het Elisabeth Strouven Fonds heeft op een gegeven moment gesteld niet langer te willen bijspringen op het moment dat de gemeente niet meer wil betalen. Toen de gemeente de wens had iets met het Geveke-Engeln Fonds te doen, is ingegaan op de uitgestoken hand van het Elisabeth Strouven Fonds dat ruimhartig bijdraagt en heeft aangeboden het financiële beheer van het fonds onder haar hoede te nemen. Het is terecht dat zij in de beginperiode een bijdrage van de gemeente vraagt.

D66 (Wijnands) wijst erop dat in de schriftelijke beantwoording naar aanleiding van de vraag over de bijdrage van de provincie is aangegeven dat het om een bedrag van minimaal € 25.000,00 gaat. Begrijpt hij van de wethouder dat de provincie helemaal geen bijdrage levert?

Wethouder Janssen stelt dat het voor de provincie geen verschil maakt hoe groot de bijdrage is, omdat niet structureel wordt geparticipeerd in dergelijke fondsen. Er is wel sprake van een eenmalige bijdrage.

De gemeente draagt met de transformatie van dit fonds het restant over aan de stichting en in die zin heeft de gemeente geen formele verantwoordelijkheid meer.

Laatbloeiërs komen op basis van dezelfde eisen in aanmerking voor een bijdrage uit het fonds.

Het overleg met de door 50PLUS genoemde partijen heeft te maken met mensen uit het beroepsveld die bekend zijn met dergelijke fondsen. Het fonds zelf is breed inzetbaar, ook voor amateurs.

VVD (Van de Wouw) meent dat er over het algemeen een resultaatverplichting of andere afspraak wordt gemaakt wanneer de gemeente een structureel bedrag per jaar bijdraagt. Hoe wordt gecontroleerd wat er met dit geld gebeurt?

Wethouder Janssen zegt dat het fonds weliswaar op afstand van de gemeente staat, maar er wordt wel verantwoording afgelegd over de subsidie.

Bij de aanvragen wordt gemikt op toekomstige professionals, maar niemand wordt uitgesloten.

De wethouder zal naar de formulering van de doelstelling kijken.

De vraag over het voor onbepaalde tijd benoemen van bestuurders wordt meegenomen naar de notaris.

Tweede termijn

CDA (Janssen) stelt dat het voorstel rijp is voor beraad en voor het CDA een hamerstuk is.

SPM (Habets) pleit ervoor om in de statuten op te nemen dat er geen leeftijdsgrens wordt gesteld. Het is rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

GroenLinks (Vos) is tevreden met de toezeggingen van de wethouder. Het stuk is rijp voor besluitvorming en is een hamerstuk.

D66 (Wijnands) ook akkoord met besluitvorming en het kan gehamerd worden.

PvdA (Slangen) zegt dat het raadsvoorstel rijp is voor besluitvorming en in principe een hamerstuk is voor de PvdA. Wel is zij benieuwd hoe het verwijderen van de leeftijdsgrens wordt geformaliseerd.

VVD (Van de Wouw) zegt dat het raadsvoorstel rijp is voor besluitvorming, maar voor de VVD is het nog geen hamerstuk.

SP (Schut) sluit zich aan bij het verzoek voor verwijdering van de leeftijdsgrens en bij de vraag van de PvdA hierover. Verder is het rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

PVM (Garnier) verwacht bij de culturele verenigingen in Maastricht als harmonieën en fanfares enige weerstand tegen de bijdrage aan het fonds. Graag hoort hij hoe de wethouder hierover denkt. Voor het overige is het voorstel rijp voor besluitvorming, maar is het nog geen hamerstuk.

PVV (Geurts) heeft geen antwoord gekregen op de vragen. Het is rijp voor besluitvorming, maar het is geen hamerstuk.

SAB (Schulpen) stelt dat het een hamerstuk is.

50PLUS (Bronckers) is blij met de toezegging dat er geen bovengrens wordt gesteld met betrekking tot een talent en dat er geen sprake is van leeftijdsdiscriminatie en dat ook amateurs in aanmerking kunnen komen voor het fonds. Het voorstel is rijp voor besluitvorming.

LPM (Nuyts) stelt dat het voorstel rijp is voor besluitvorming en een hamerstuk is.

Groep Gunther (Tiber) noemt het voorstel rijp voor besluitvorming en een hamerstuk.

Wethouder Janssen zegt toe dat de leeftijdsgrens wordt verwijderd.

In de bezuinigingsvoorstellen staat dat er niet zal worden bezuinigd op harmonieën en fanfares en waar sprake is van uitzonderlijke talenten, kunnen deze zelfs profiteren van het fonds. Het fonds staat open voor iedere amateur-kunstenaar.

De **voorzitter** vat de toezeggingen van de wethouder samen:

- De notaris wordt gevraagd te kijken naar de invulling van het bestuur voor onbepaalde tijd;
- De wethouder zal kijken naar herformulering van de doelstelling;
- De passage over de leeftijdsgrens wordt verwijderd.

Allen zijn akkoord met behandeling in de raad. Een paar fracties nemen het voorstel mee terug naar de fracties. Voor de overige partijen is het een hamerstuk.

De **voorzitter** sluit de vergadering.